

ΒΙΟΣ

Γεννήθηκε, στην πόλη των Αθηνών από πολύ φτωχούς, μα ευσεβείς γονείς, γύρω στα 1750. Η μεγάλη φτώχεια των γονέων του δεν του επέτρεψε να μάθει γράμματα· κ' έτσι, αγράμματος κι απλοϊκός, μα με πολύ μεγάλη πίστη στο Χριστο και στην ορθοδοξία, μεγάλωνε ο Μιχαήλ κοντά στους ευλογημένους γονείς του. Σαν άρχισε να μεγαλώνει, ο πατέρας του τον πήρε κοντά του να τον βοηθάει στους κήπους, όπου δούλευε. Δούλεψε κάμποσα χρόνια έτσι, δίπλα στον πατέρα του. Μετά, σαν έχασε τον πατέρα του, αγόρασ' ένα γαϊδουράκι και μ' αυτό έβγαине στα γύρω απ' την Αθήνα χωριά, και κουβαλούσε κοπριά για τους κήπους, που καλλιεργούσε πρώτα ο πατέρας του. Καμμιά φορά ψώνιζε απ' την πολιτεία πράγματα που δεν είχαν οι χωρικοί στον τόπο τους, κι όταν πήγαινε στα χωριά τους τα πουλούσε· έτσι περνούσε τη ζωή του ο Μιχαήλ, με πολύν κόπο και ιδρώτα, πότε στους κήπους των πλουσίων Αθηναίων, πότε στα δυσκολοπάτητα τότε χωριά γύρω απ' την Αθήνα, δοξάζοντας το Θεό που τον φύλαγε πιστό ορθόδοξο χριστιανό, ανάμεσα στους άπιστους αγαρηνούς, στους οποίους τότε ήταν σκλάβοι οι περισσότεροι Έλληνες. Μια μέρα, όμως, καθώς γυρνούσε από τα χωριά, εκεί κοντά στο έμπα της Αθήνας, απάντησε τους φύλακες της χώρας, που ήταν άνθρωποι του Βοεβόδα, αγαρηνοί κι αυτοί και άπιστοι. Από καιρό τώρα τον είχανε βάλει στο μάτι, και καθώς τον έβλεπαν απλοϊκό κι αγράμματο, νόμιζαν πως θα τον έκαμναν αμέσως ν' αλλαξοπιστήσει. Και γι' αυτό έχουν έτοιμες τώρα ένα σωρό συκοφαντίες για το Μιχαήλ· η κυριώτερη ήταν, πως πήγε μπαρούτι στους κλέφτες, τους αρματωμένους Έλληνες, που ήταν πάνω στα βουνά και όπως αναφέρει το «Χρονικόν» των έρχονταν μαζί με άλλους όμοιούς τους καθημερινά και τον ανάγκαζαν με χίλιους δυο τρόπους να «τουρκίση», δηλαδή ν' αλλάξει την πίστη του. Μα αυτός, παρόλο που δεν ήξερε και πολλά γράμματα, δεν ήθελε ν' αφήσει το Χριστό και να προσκυνήσει τους ψευδοπροφήτες των απίστων, δεν θα πετούσε το άγιο Ευαγγέλιο, για να πάρει το Κοράνιο. Η ορθοδοξία των πατέρων του είχε χαράξει πολύ βαθιά την πίστη μέσα του, και τίποτα δε θα μπορούσε να την ξεριζώσει.

Πέρασε κάμποσος καιρός, χωρίς να φέρουνε κανένα αποτέλεσμα οι πιέσεις και τα διάφορα μέσα των αγαρηνών. Όταν πια τελείωσε η υπομονή και η αντοχή τους, άρχισαν να τον φοβερίζουν, πως, αν δεν θελήσει ν' αλλάξει την πίστη του και να γίνει Τούρκος, έχουν απόφαση και διαταγή να τον θανατώσουν. Αυτή την απόφαση την άκουσε κ' ένας ζηλωτής ορθόδοξος με τ' όνομα Γεώργιος, και φοβήθηκε μήπως ο ευλογημένος Μιχαήλ, που ήταν μέσα στα δεκαοχτώ του χρόνια, νέος πολύ για να μη λογαριάζει τη ζωή και τις χαρές της, κλονιστεί στην πίστη του και αλλαξοπιστήσει. Πάει λοιπόν στη φυλακή, δίνει με τρόπο «άσπρα»,

ήγουν φλουριά, στους φύλακες, για να τον αφήσουν να δει τον Μιχαήλ. Τον βρήκε να προσεύχεται γονατιστός, με δάκρυα στα μάτια. Έμειναν οι δυο ώρα πολλή μαζί, τότε κάνοντας προσευχή και τότε ψέλνοντας τροπάρια της Εκκλησίας. Ύστερα άνοιξε το στόμα του «εις λόγους παρηγοριάς». Προσπάθησε, με όση δύναμη έχουν τα λόγια ενός πιστού τέκνου της Ορθοδοξίας, να τον στερεώσει στην πίστη του Χρίστου και να τον ενθαρρύνει στο δρόμο του μαρτυρίου, που ανοίγονταν ήδη μπροστά του. Ύστερα σηκώθηκε, αγκάλιασε το Μιχαήλ, τον ασπάστηκε κ' έφυγε ψιθυρίζοντας λόγια προσευχής.

Οι δαρμοί και τα βασανιστήρια του Μιχαήλ συνεχιζότανε απ' τους αгарηνούς ασταμάτητα. Όμως, όσο τον βασανίζανε, τόσο εκείνος γίνονταν πιο σταθερός στην άρνηση του: «δεν τουρκίζω, δεν τουρκίζω· είμαι χριστιανός»! Τον βγάζουν απ' τη φυλακή και τον παρουσιάζουνε μπροστά στο Βοεβόδα, ελπίζοντας πως με τις κολακείες του και τα πολλά ταξίματα (άσπρα, φορέματα, χτήματα, πλούτη - ό,τι ήθελε), θα λύγιζε τον άγιο. Ο Νεομάρτυς έμενε απαρασάλευτος στην πίστη του Χριστού, κι όλο επαναλάβαινε αυτές τις δύο λέξεις: «δεν τουρκίζω, δεν τουρκίζω»! Ο Βοεβόδας τότε άρχισε τις απειλές για τα ερχόμενα μαρτύρια και πως στα τελευταία θα τον θανατώσει αν δεν αλλαξοπιστήσει. Ο Άγιος έλεγε και ξανάλεγε τις δυο εκείνες λέξεις, δίχως να λιποψυχήσει. Τότε ο Βοεβόδας πιάνει και τον στέλνει στον ονομαστό Καλοπασσιά από τα Γιάννενα, που έτυχε να βρίσκεται κείνες τις μέρες στην Αθήνα. Έλπιζε πως εκείνος, φόβος και τρόμος καθώς ήταν για τα μέσα που χρησιμοποιούσε σ' όλους τους φυλακωμένους, θα γύριζε τον Μιχαήλ στην πίστη τους. Μα κι ο Καλοπασσιάς, μ' ό,τι κι αν του 'ταξε και μ' όσες απειλές και βάσανα κι αν τον φοβέρισε τον Μιχαήλ, δεν κατάφερε να πάρει άλλη λέξη απ' το στόμα του, παρά αυτές τις δυο μονάχα: «δεν τουρκίζω»! Σαν είδε ο Καλοπασσιάς πως δεν μπορεί να κάνει τίποτε με τα ταξίματα και τις απειλές, πιάνει το σατανικό όπλο της πονηριάς: Μπρέ λωλέ, του λέγει, άρνήσου κατά το παρόν την πίστη σου, για να γλυτώσεις τη ζωή σου, κ' ύστερα πήγαινε σ' άλλον τόπο, κ' έχε πάλι την πίστη σου. Αλλά ο Μάρτυς δεν έστεργε με κανέναν τρόπο, αλλά φώναζε ακατάπαυστα: «δεν τουρκίζω, δεν τουρκίζω». Βλέποντας λοιπόν τον άγιο Μιχαήλ ο φοβερός Καλοπασσιάς αμετασάλευτο στην πίστη του, τον στέλνει στον κριτή πια για να τον δικάσει. Κ' εκείνος, βέβαια, πάσχιζε να τον αλλαξοπιστήσει με τους δικούς του τρόπους, πριν να τον δικάσει, αλλά είχε κι αυτός το ίδιο αποτέλεσμα: ο Άγιος του πετούσε κατάμουτρα το «δεν τουρκίζω». Τότες θύμωσε κ' εκείνος, κ' έβγαλε την απόφαση για να τον αποκεφαλίσουν. Ο Άγιος ατάραχος άκουσε την καταδίκη του, όπως ατάραχος ακολούθησε και τους οπλισμένους υπηρέτες, που τον πήγαιναν στον τόπο της καταδίκης. Δέσμιος, βασανισμένος κ' εξουθενωμένος απο τα μαρτύρια, ο Άγιος δεν δειλίαζε ολότελα, παρά έτρεχε με προθυμία στο μαρτύριο. Κι όταν στο δρόμο που περνούσαν απαντούσε χριστιανούς, φώναζε παρακλητικά: «συγχωρέστε με, αδέλφια, κι ο Θεός να

σας συγχώρεση»! Σαν έφτασε στον ορισμένο τόπο, γονάτισε, έκαμε την προσευχή του στον μεγάλο Πρωτομάρτυρα, το Χριστό, κ' έσκυψε το κεφάλι του μετά χαράς, σα να περίμενε ζωή απ' το σπαθί, και όχι θάνατο. Ο άπιστος αγαρηνός τον έπιασε απ' τα μαλλιά και τον εχτύπησε με το σπαθί στο λαιμό, μα διπλαριστά κι όχι με την κόψη — για να τον κάνει να δειλιάσει και ν' αρνηθεί το Χριστό. Μα ο άγιος, με πολύ θάρρος, του έλεγε: «Χτύπα δια την πίστιν»! Ο φονιάς τότε γύρισε τη μαχαίρα του από το κοφτερό μέρος, κι άρχισε να του κόβει το λαιμό λίγο-λίγο, για να προλάβει, αν πονέσει, να μετανιώσει και ν' αλλοξοπιστήσει, αλλά μάταια πρόσμενε ν' αλλάξει τη γνώμη του και την πίστη του ο άγιος, που ολοένα και δυνατώτερα φώναζε: «κτύπα, δια την πίστιν»! Τότε ο δήμιος θύμωσε πολύ, χτύπησε τον Άγιο με όλη του τη δύναμη κ' έκοψε την τίμια κεφαλή του, ενώ η ψυχή του, στεφανωμένη και αγνισμένη μέσα στο αίμα του μαρτυρίου, ανέβαινε ν' αναπαυθεί στους κόλπους του Θεού (στις 6 η στις 30 Ιουνίου, η στις 9 Ιουλίου, του 1770 η 71, όπως αναφέρουν οι διάφορες πηγές).